

POLITIPENSJONISTEN

ORGAN FOR POLITIETS PENSJONISTFORBUND

NR. 2 • 2010

Fra Mørdrebakkene til Grenoblefjellene

Side 4

Blir vi ikke tatt alvorlig?

Hvis du har tatt vare på medlemsbladet, vil du finne at jeg på lederplass har tatt opp den urettferdighet som departementet legger til grunn når de skal fordele de tilskuddsmidler som Stortinget bevilger hvert år til oss, Norsk Politiidrett og Norsk Politihistorisk Selskap.

I år har også Stortinget gitt en merknad til post 70. som departementet rent konstitusjonelt skal følge. Jeg har hatt samtaler med lederen, nestlederen og medlemmer i Stortingets Justiskomite. Alle er enige i at departementet bør legge til grunn de retningslinjer som Stortinget har gitt når tilskuddsmidlene skal fordeles. Vi har gjentatte ganger bedt om møte med departementet, men vi får ikke engang svar. Det er ikke bare uforståelig, men uhøflig.

I medlemsbladet 4/2008 gir politidirektør Ingelin Killengreen i et intervju med redaktøren, positive omtaler av oss pensjonister og sier bl.a. : «..at vi bryr oss vitner om engasjement» - og - «Dessuten er det viktig at vi tar vare på hverandre og den yrkesidentiteten vi har.» Det er kloke ord, og riktige ord. De personalpolitiske retninger som legges for alle ansatte i justissektoren må også inneholde verdier for seniorpolitikken. Personalpolitikk må være et livsløp som ikke bråslutter den dagen man går over i pensjonistenes rekker. Derfor bør departementet snakke med oss som representerer mer enn 3 000 pensjonister. Vi kan bidra med positive tiltak dersom vi får midlene. Muligheten har vi.

Hva gjør andre statsetater, kommuner og private selskaper for sine pensjonister? Jeg har bl. a. snakket med en leder for et pensjonistlag i en privat bedrift, et lag med mer enn 400 medlemmer over hele landet. De får kr. 500.000,- i direkte støtte og kan avholde landsmøte over fire dager for medlemmene for en rimelig utgift for dem som måtte ønske det. Det går altså an å ta vare på sine slitere med en takk og positiv holdning. Hvorfor skal det være så vanskelig for departementet?

Vi i styret har, så langt det har vært mulig, oppsøkt de lag og foreninger som har spurt om vi kunne møte på årsmøtene. Der hvor vi har vært, har vi bare møtt flotte representanter for justisetaten, det være seg fra politiet, lensmannsetaten, sivilforsvaret, departementet, påtalemyndigheten og politimestre. Det er godt å møte positive medlemmer som står på for å gi hverdagen og pensjonisttilværelsen innhold og mening.

I slutten av april skal vi møte lokallagslederne. Det kommer også noen interessante foredragsholdere. Styret vil sitte med ansiktet mot lederne, ta i mot spørsmål og kommentarer som gir oss påfyll slik at vi kan jobbe videre til medlemmenes beste. Dersom du har noe du lurer på, ta kontakt med din lokallagsleder slik at hun eller han kan ta det med seg på ledermøtet. Vi skal ta det alvorlig!

Kjell R. Bjerke, forbundsleder

Redaktør:

Jørn-Kr. Jørgensen
E-post: joer-j@online.no
Telefon: 22 87 05 05
Redaksjonen avsluttet:
9. april 2010

Politiets Pensjonistforbund

Postboks 8101 Dep., 0032 Oslo
Telefon: 22 66 90 95 • Telefaks: 22 70 50 87
E-post: pppf@pf.no • www.politipensjonisten.no

Besøksadresse:

Grønlandsleiret 25, 2 etasje, 0190 Oslo

Fast kontortid:

Mandag og onsdag 09.00 – 15.00

Forbundsstyret i Politiets Pensjonistforbund**Forbundsleder**

Kjell R. Bjerke
Hilton 21, 2040 Kløfta
Telefon: 63 98 10 32
Mobil: 915 43 793
E-post: k-r-bjer@online.no

Forbundsnestleder

Tor Inge Hansen
Uranusveien 44, 9024 Tomasjord
Telefon: 77 63 03 08

Sekretær

Olav R. Haugen
Østliveien 15, 1811 Askim
Telefon: 69 88 69 89
Mobil: 952 08 588

Kasserer

Rigmor Henriksen, Lønborglien 125, 5039 Bergen
Telefon: 55 24 23 56

Styremedlemmer

Johan Omdal, Stavanger
Eystein Loftesnes, Arendal
Sven Roar Revdahl, Trondheim

Varamedlemmer

Olav Røttingsnes, Romerike
Haktor Dysvik, Skien

Design & Trykk:

Prinfo Unique - Opplag: 3 200

En helhet som skaper et blad – som lim som binder oss sammen

Politiets Pensjonistforbund er en sammenslutning av politipensjonister og andre som på en eller annen måte har hatt tilknytning til politietaten eller samarbeidende etater. Så bredt og så langt det lar seg gjøre vil bladet Politipensjonisten fortelle om ulike hendelser i forbundet og ellers om annet som er av interesse for våre medlemmer, som binder oss sammen og som skaper et fellesskap på tvers av avstandene.

Fra tid til annen mottar redaksjonen stoff om hva som skjer ute i distriktene og i lokallagene. Da er det jubel i innboksen! Og det tar ikke mange sekunder før en takkemail er på vei til avsenderen. Det er det stoffet medlemmene fra Lindesnes til Nordkapp sender inn til oss som holder oss sammen og som forteller at Politiets Pensjonistforbund er en pulserende organisasjon med både hjerne og hjerte.

Politiets Pensjonistforbund har bestemt at medlemsbladet er den viktigste kontakten forbundet sentralt har med medlemmene lokalt. Hver utgave skal skrives, produseres og trykkes – og ikke minst skal Postverket ha en god slump penger for å sende bladet ut til hvert enkelt medlem – i ca. 3 200 eksemplarer. Det er en formidabel jobb, rett og slett.

I denne utgaven av bladet forteller vi mye om politipensjonisten Berit Mørde – kvinnen som vant både VM og OL på ski i sin genre og som er den første kvinnen som ble tildelt Holmenkoll-medaljen for kvinnelig skisport. I dag lever hun aktivt i Nes på Romerike og hele hennes premiesamling, som også inkluderer en Kongepokal, har hun skjenket til det lokale kulturhuset. Minnene tas med andre ord vare på – og en viktig del av både norsk idrettshistorie og norsk politihistorie bevares for nye generasjoner. Dypest sett er dette også kulturhistorie. Takk til Berit for hennes raushet!

Vi forteller også om andre medaljeutdelinger i denne utgaven av bladet, om 20-års jubileum i Vestfinnmark og om litt av hvert ellers som vi mener våre politipensjonister – og andre – har både glede og nytte av å lese. Dette gjør vi fordi vi tror på informasjon, på informasjonsformidling og fordi vi tror det rett ut sagt er godt for våre medlemmer å få et blad i hånden. Det skapes en kontakt og bladet fungerer som et slags lim.

Vi vil gjerne at Politipensjonisten skal være et blad som medlemmene venter på, som medlemmene bruker – at bladet blir lest, er vi ikke i tvil om, og vi vil gjerne ha reaksjoner. Men fremfor alt vil vi ha stoff som vi kan dele med andre fra store og små begivenheter. Eiliv Lønningen skriver i denne utgaven om en episode fra Praha. Interessant og til ettertanke. Annet småstoff er med på å skape en helhet som til slutt skaper et blad. Slik er virkeligheten. Anton Fagerbakk rapporterer fra et jubileum i Narvik.

Som politipensjonister er Politiets Pensjonistforbund et viktig tilskudd til den flora av pensjonister som finnes i Norge. Og som blad er Politipensjonisten med på å skape en kultur i disse rekke-ene som strekker seg langt ut over det vi i første omgang skulle tro. I all vår enkelhet er det mening – vilje til mening og et aktivt liv.

Velkommen i spaltene – og glem ikke våre internettsider med adressen <http://www.politipensjonisten.no> – tilgjengelig 24 timer i døgnet.

Jørn-Kr. Jørgensen, redaktør

SKATT - MINSTEFRA- DRAGET OG PENSJONISTER

Jeg har akkurat betalt samfunnet årsavgiften for bilen. Det var ikke noe «honnørrabatt». Avgiften var lik den jeg måtte betale da jeg var i aktivt arbeid. Forsikringene på bil og hus er akkurat den samme. Heller ikke her gis det noen «honnørrabatt» med mindre du benytter avtale 100 med «if».

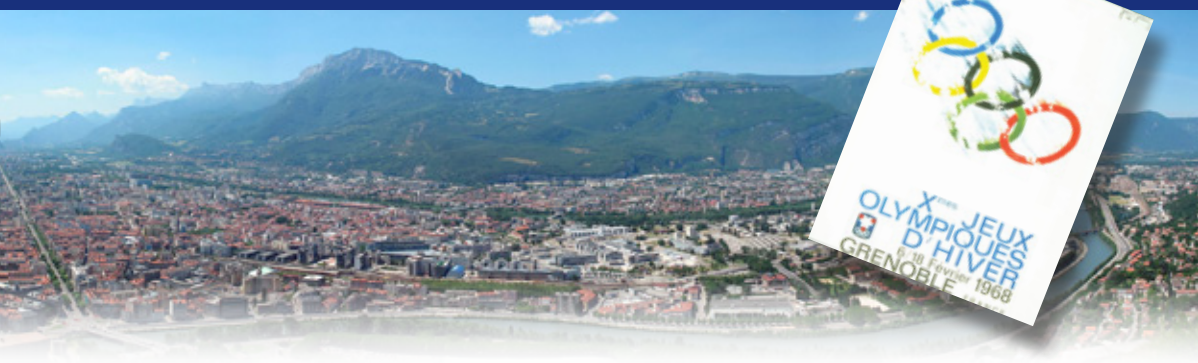
Det var Bondevik 1. regjeringen som endret minstefradraget for oss pensjonister. Er du i aktiv tjeneste har du nå et minstefradrag på 36 prosent av lønnsinntekten, minimum kr. 31.800,- og maksimum kr. 70.350,-. For oss pensjonister er den på 26 prosent, minimum kr. 4.000,- og maksimum kr. 58.900,-. Dersom du har inntekt ut over pensjonen, må du tjene mer enn kr. 195.417,- for å kunne bruke minstefradraget for ditt aktive arbeide.

Ta utgangspunkt i forskjellen mellom kr. 31.800,- og kr. 4.000,-. Hva er det som tilsier at kostnadene knyttet til å være yrkesaktiv er annerledes enn for pensjonistene?

Et lite eksempel. Alle utgifter for transport til og fra arbeidet reguleres nå etter avstand i kilometer. Dersom du bruker bilen til og fra 100 000 km. pr. år er årsavgiften nøyaktig lik den du som pensjonist må betale dersom du kjører 15 000 km. Og hvorfor er grensen kr. 195.417,- og ikke kr. 200.000,- ?

Kan stortingspolitikere, særlig dem fra KrF, gi oss en begrunnelse for hvorfor det er slik? Blir svaret som Trond Kirkvaag jr. sa det i en sketsj: "Det bare er sånn!"

KRB

Fra Mørdrebakkene til Grenoblefjellene

Politipensjonisten Berit Mødre gir bort sin premiesamling til lokalt kulturhus

Av Terje Smith og Jørn-Kr. Jørgensen • Foto: Private arkiv og Jørn-Kr. Jørgensen

Hun stod på høyden av sin skikarriere der hun hang over stavene i målområdet, utslitt etter å ha slått Sverige og Sovjetunionen på 3x5 km stafett med solid margin denne strålende febuardagen. Sammen med Inger Aufles og Babben Enger hadde hun vunnet olympisk gull. Stedet var Grenoble i Frankrike, året var 1968. Berit var 27 år, og bare noen dager tidligere hadde hun blitt sølvmedaljevinner på 10 km individuelt etter svenske Toini Gustafsson.

Unge år

Det hele startet nesten 18 år tidligere da Berit på 10 år fikk sine første ski. I 1950 var krigen kommet litt på avstand, og det begynte så smått å bli noe å få kjøpt i butikkene. Langrenn for kvinner var ingen stor sport på den tiden. I det hele tatt tenkte nok folk den gang mer på andre ting enn idrett og den slags forlystelser.

Men Berit og de andre ungene i Mørdrebakkene på Hvam var livsglade, fysisk sterke og med stor trang til å utfolde seg. Med treskiene godt bundet til beksøstmøvlene med solide Kandaharbindinger, suste Berit og søsknene nedover de bratte bakkene i Mørdredalen.

- Jeg var nok litt uvøren, medgir Berit. -Jeg sleit ut flere par ski, og brakk flere par som tilhørte søsknene mine. Og for å unngå at dette ble oppdaget slik at jeg kunne blitt straffet, gjemte jeg de ødelagte skiene så ingen skulle finne dem.

Mørdrebakkene var bratte og utfordrende. Verst var Gruelia og Nisselia. I området ble det bygd hoppbakke, og storesøster Solveig hoppet rett og slett i bønn av bakken. Jeg hoppet med langrenns-ski i 30-metersbakken. Jeg ville være like god som gutta. Stillasjen var ustø når det blåste, og jeg var redd som pokker. Så hoppet jeg

da også bare til kulen. Ellers lærte vi å stå på ski nedover og klatre oppover. Den balansen og den styrken dette gav, kom godt med i seinere konkurranser der løypene ofte var dårlig preparerte.

Raskest på hendene

- Om somrene drev vi med turning på grasplenen hjemme på gården. Ei kusine fra Oslo hadde lært å turne i byen, og hos meg våknet konkurranseinstinktet. Jeg ville bli bedre enn kusina, og fant raskt ut hvordan det kunne skje. Kusina kunne ikke gå på hendene, men det kunne jeg – og naboenta Irene Ihler. Irene og jeg konkurrerte om å gå 60-meteren på Flakstadskolen raskest på hendene. Du ble sterk i armene av å vokse opp på en gård rett etter krigen. Vi måtte mjølke kuer og ellers være med på til dels tungt fysisk arbeid. Dette utviklet armene og kroppen ellers slik at den kunne tåle trening og tøffe konkurranser. Mine samtidige mannlige langrennskollegaer fikk for det meste sin grunn trening fra tømmerhogst. Det gjaldt løpere som Pål Tyldum, Hallgeir Brenden, Harald Grønningen og mange andre. Først i nyere tid, med moderne treningsmetoder, kunne bygutter og byjenter hevde seg i toppen i langrennssporet. I dag går løperne mye raskere enn vi gjorde, og det skyldes for en stor del bedre teknikk, bedre løyper og lettere utstyr.

Om den moderne skøyteteknikken sier Berit at hun kunne nok ha hevdet seg med den armstyrken hun hadde, men hun tviler på om ryggen hadde holdt.

Det begynte med nederlag

- Den første konkurransen i nasjonal sammenheng var NM i Furnes i 1964. Her deltok jeg både på 5 og 10 km, og havnet helt sist og nest sist på en av resultatlistene. Det gjorde meg så forbannet at jeg bestemte meg der og da for at her skulle det trenes. Og allerede høsten etter, i 1964, hadde hun utviklet seg så positivt som skiløper at hun ble innkalt av Skiforbundet til sin første bar-markstrening.

Før den tid gikk det mest i håndball. Berit spilte for Raumnæs & Arnes fram til rundt 1960. Da kom hun til Romerikslaget og seinere til Vestar i Oslo der hun i tillegg til håndball også deltok i friidrett. Hun løp blant annet 800 meter på bane.

Det endte i politiet

Berit var av de privilegerte som fikk gå på det vel ansette Eidsvoll landsgymnas. Etter gymnaset var hun en kortere periode lærer-vikar på Framtun skole. Deretter fulgte fire år som kontoransatt i Statens Bilsakkyndig og så to år ved Norsk Jernverk.

Men så kom hun inn på det sporet som skulle bli hennes endelige yrkesvalg. Høsten 1966 begynte hun som aspirant i politiet med et innføringskurs. Og høsten etter begynte hun på politiskolen i Oslo. Hun startet seint, var betydelig eldre enn de gutta hun gikk sammen med, men hun følte ikke det som noe handikapp. På politiskolen møtte hun imidlertid kjønnsdiskrimineringen for alvor. Mens gutta dro på utrykningskurs, måtte hun som jente være tilbake i tjeneste ved Møllergata 19. Gutta skulle lære skyting, orientering, redningstjeneste og trafikk kontroll. Slike tøffe saker passet det seg ikke for kvinner å være med på den gangen.

- I skoletida hadde ikke jentene gymnastikk, men siden jeg var aktiv skiløper, fikk jeg lov å trene to økter om dagen. Jeg fikk lov å bruke vektene i gymnastikksalen, og jeg løp på ettermiddagene. Men som jente skulle jeg ikke ha karakter, så da jeg fikk vitnemålet etter endt politiskoleutdanning, stod det der at Berit Mødre ikke hadde deltatt i kroppsøvingundervisningen. Det morsomme er at jeg nettopp i det siste skoleåret vant to NM-gull, et OL-gull og et OL-sølv.

- Men litt fysisk lærte jeg da, politigrep, for eksempel, og noe styrketrening. Men jenter fikk ikke turne i bommen, og vi skulle ikke delta i løpsøvelser. Nå løp Berit allikevel, selv om den slags ikke var noe for jenter. På 5000 meter stilte hun til start som eneste jente i klassen – og ble nr. to totalt!

Møtt med forståelse

Skolen la aldri noe i veien for at Berit skulle få utvikle seg som topp langrennsløper. I skoleåret 1967-68 fikk hun således fri fra skolen for å delta i fem treningssamlinger på til sammen 20 dager. I tillegg fikk hun 20 dagers fri for å delta i OL. Hun fikk i tillegg delta i NM – alt mens hun var sisteårs-elev på Politiskolen. Og hele veien hadde hun sin lønn.

- Jeg tror ledelsen ved skolen likte det jeg drev med og ikke minst de resultatene jeg oppnådde. Det var sikkert ikke noen ulempe for skolen at den kunne skilte med at en av de kvinnelige elevene ble olympisk mester mens hun samtidig fullførte sin utdanning. Og medelevene fortalte da jeg kom hjem at de hadde fulgt med meg på TV. Jeg var eneste jente i et svært godt klassemiljø. Det spilte ingen rolle at jeg var fem år eldre enn de fleste av medelevene. Jeg følte meg som en maskott blant gutta, som for de flestes vedkommende hadde sin bakgrunn fra Forsvaret.

Instruktør

Allerede i 1972 ble Berit knyttet til Politiskolen som instruktør.

I starten var hun nestkommanderende i en tropp bestående av bare jenter.

- Jeg lærte dem marsjering og eksersis, og etter hvert ble de veldig flinke. De ble til og med tatt ut til å vise fram det de hadde lært. Fra 1983 til 1987 var hun en dyktig og respektert lærer i politifag ved Politiskolen.

Seinere ble hun troppssjef med ansvar for all opplæring i fysiske disipliner, deriblant også skyting. Selv var Berit i svært god fysisk form og hevdet seg godt i de fleste øvelsene, noe som gjorde at hun ble respektert av elevene. Engasjementet ved Politiskolen kom hele tiden i tillegg til den vanlige jobben i politiet. Fra 1983 til 1987 var hun en dyktig og respektert lærer i politifag ved Politiskolen.

Idrettsliv i byen

Under tida i Oslo var Romerikslaget Berits faste idrettslige tilholdssted, men ikke på alle felter. Håndballen der var for lite utfordrende, så hun meldte seg inn i eliteklubben Vestar. Her spilte hun i perioden 1964-1968, og i denne perioden ble hun også tatt ut til landslagssamling. Der falt hun imidlertid ut med knapp margin. Det fortelles at skuddene hennes var knallharde og fryktet av motspillerne.

Etter OL i 1968 måtte hun si farvel til håndballen selv om hun satte stor pris på dette tøffe lagspillet. Det ble for mye av det gode i tillegg til skikarrièren.

I perioden 1965 til 1970 vant Berit NM-stafettene for Romerikslaget med forskjellige makkere. Berit var alltid ankerkvinnen. NM-stafett for kvinner over 3 x 5 km ble for øvrig arrangert første gang i 1965, rett og slett fordi det tidligere hadde vært for få deltakere. Da de først kom i gang, økte imidlertid antallet kvinnelige deltakere raskt, kanskje på grunn av vår innsats, lurer Berit. Dette var midt i kvinnefrigjøringsperioden, og det er sannsynlig at Berit og andre toppidrettsjenter fungerte som inspiratorer for andre idrettsinteresserte jenter.

- Vi gikk for medaljer, sier Berit, ikke penger. -Dagens toppidrettsutøvere jakter først og fremst på penger. De vet ikke en gang hvor mange medaljer de har vunnet.

Motgang

Etter en trygg og glad oppvekst på Hvam, skulle livets skyggesider snart vise seg for idrettsjenta og resten av familien hennes. Mora døde da Berit var 18 år, og faren døde allerede halvannet år seinere. Hun føler derfor at hun tidlig måtte lære seg å stå på egne bein. Også på egen kropp har hun fått føle livets realiteter. I 1997 oppdaget hun at det ene brystet var større enn det andre. -Bare muskler, sa den kvinnelige legen, men etter å ha konsultert en annen kvinnelig lege, ble hun sendt til kreftoperasjon allerede etter ti dager. Her fjernet legene en stor kul, lymfer og nerver.

- Operasjonen kommer til å begrense styrken i armen, sa medisinerne. Men der tok de feil. Nyoperert følte jeg at jeg stod med det ene beinet i graven, og det var derfor jeg tok fatt på opptrening.

20 markerte 20-års jubileum i Narvik

Politiets Pensjonistlag Narvik ble stiftet 12. februar 1990. I år, nøyaktig 20 år etter ble dette markert ved en utsøkt lunsj på et av byens hoteller.

Damer sittende fra venstre: Ruth Fagerbakk, Sigrun Svedenborg, Aud Wold, Tulla Fronth. Damer stående fra venstre: Reidun Normann, Borghild Pettersen, Olaug Nilsen, Jorun Waage, Wenche Remen, Solveig Fronth. Herrer fra venstre: Ole Edvard Larsen, Harold Hansen, Anton Fagerbakk, Ragnar Fronth, Baard Mikalsen, Einar K. Wold, Oddmund Nilsen, Kjell Rambøl og Stig Remen.

Laget teller i dag 20 medlemmer, men en del av disse var forhindret fra å delta. Ved at noen av ektefellene deltok ble det likevel 20. Det vil si, det var bare 19 pensjonister, men i tillegg hadde laget invitert politioverbetjent Kjell Rambøl ved Narvik politistasjon.

Da PPF ble dannet i 1986 var det alt 25 politipensjonister i Narvik, men ingen ville tydeligvis ta initiativet til å danne lokallag. PPF brukte derfor ledelsen i Narvik politiforening som pådriver for dannelse av lokallag av pensjonister. Politiforeningens leder i denne perioden var Kjell Rambøl som engasjerte seg sterkt i dannelsen av pensjonistlaget, og derfor ble han invitert til 20 års markeringen. Pensjonistlaget slet lenge med «forgubbing», men har de siste par årene fått et betydelig oppsving. Om ikke lenge vil forhåpentlig både Kjell Rambøl og hans jevnaldrende ved politistasjonen være å finne i rekkene.

Markeringen ble forøvrig meget vellykket. God mat, god stemning og mange muntre historier.

Anton Fagerbakk (ref.)

gen. Nå er jeg igjen like sterk i begge armene. Og med disse sterke armene har Berit bygd opp gårdsbruket sitt i Skogbygda. En lege hadde sagt til henne etter operasjonen at hun i framtida ikke kunne regne med krefter til å bære mer enn to vinflasker. Under byggearbeidene på gården har hun gjort denne spådommen til skamme. Her har hun tatt mange tunge løft – blant annet ved utstrakt bruk av trillebår til å frakte ut grus.

Har sin pris

Idrett på toppnivå har sin pris. Kroppen utsettes for ekstreme belastninger, særlig under konkurranser. For Berit har særlig ryggen vært til plage i mange år. Også hjertet har fått en del juling. Med sterk kropp, sterke lunger og veldig mye viljestyrke, evnet Berit å presse kroppen mer enn den strengt tatt hadde godt av. Ryggsmertene er nå så sterke at hun jevnlig bruker smertestillende midler. Hun har også slitt med hjerteflimmer, men dette har hun klart å holde i sjakk.

- Første gangen jeg merket at noe var feil med hjertet var under OL i Sapporo i 1972. På 10-kilometeren måtte jeg stoppe på grunn av et anfall av arytmi som fikk hjertet til å slå mye raskere enn det som er normalt. Jeg mistet nesten to minutter på det problemet, men jeg fullførte og ble til slutt nr. 14.

Lever landlig

I mange år bodde Berit i rekkehus på Bøler i Oslo. Deretter flyttet hun nærmere hjemtraktene til enebolig på Tomteråsen. Men etter hvert ville hun ha bedre plass rundt seg, så i 1998 kjøpte hun Nordgarden Ås i Skogbygda med 25 mål åkerjord, 10 mål skog og tun. Her stod bare ei gammel bu med hull i taket igjen, våningshus og uthus har hun fått satt opp. Mye av jobben har hun gjort selv, men til en del av snekkerarbeidet har hun hatt hjelp.

Eiendommen har fått et flott tømmerhus som er ei oppstue etter modell fra Trøndelag. Låve og dobbel garasje er bygd, og det fjellrike tunet er planert og beplantet etter alle kunstens regler. Hytta på Rømåsen ved Sjusjøen solgte hun i 2001. Den ble mer til bry enn til glede etter at hun hadde skaffet seg gård med stort oppussingsbehov.

Utenlands

Men hyttelivet ble ikke gitt opp for godt. Det gikk ikke mer enn ett år etter salget av hytta på Rømåsen før Berit kastet sine øyne på nabolandet Sverige og hyttemuligheter der. Rømåsen hadde blitt for krevende på grunn av all snømåkingen. I Sverige skulle dette bli lettere.

- En nabo lette etter en fritidseiendom for meg på nettet. Og hun fant flere i Värmland. Jeg så først på et torp, så på ett til. Og det kjøpte jeg. Fridhem er navnet på stedet. Jeg kjøpte det av ei gammel enke som hadde bodd der i sommerhalvåret. Boligen er ei lita, rødmalt stue. Tomta er på halvannet mål, det er kort veg til badevann, og det er litt skog rundt. Turen fra hjemmet på Ås til torpet er på sju mil og tar snaue halvannen time. Stedet ligger bare noen hundre meter fra norskegrensa og et par mil fra Charlottenberg der Berit handler, blant annet på Sytembolaget.

- Jeg bruker stedet hele året. Her er det gode naboer, seks av dem er fastboende hele året. Her føler jeg meg trygg. Strøm er lagt inn i huset, så jeg har både fryser og kjøleskap. Jeg har sommervann fra en nabo, men neste år skal jeg bore etter vann for fast installasjon inne i huset.

Hardtrening

Under oppkjøringen til skisesongen, den såkalte barmarkstreninga, trente Berit 15 timer kvalitetstrening i uka. Menyen var svært sammensatt. Det var langkjøring, spurt, intervall, tempo, styrke og spenst. Det var løpeturer på halvannen time, og det var stavgang i bratte motbakker. Her valgte hun ut krevende terreng og innsatsen var som regel tett oppunder det maksimale av hva hun klarte.

Gjennombruddet

Foran sesongen 64/65 hadde Berit for alvor systematisert og intensivert treninga. Et helt år forut for sesongstart hadde hun fulgt et nøye sammensatt treningsprogram. Det hadde vært hardt, men det skulle vise seg å gi resultater. Under NM på Fåberg gikk hun helt til topps på 10 km. Hun slo løpere som Ingrid Wigernæs og andre etablerte løpere. Her fikk hun for øvrig sitt første møte med kongehuset. En jovial og interessert kronprins Harald var til stede under alle øvelsene, og det var han som delte ut premiene.

Under dette norgesmesterskapet ble Berit også kjent med de store løperne på herresiden. - Gutta var langt mer etablerte enn oss jentene, og noen av dem var ganske arrogante. Når de freidigste av dem kom fossende fram, var det bare å hoppe ut av løypa. Harald Grønningen, derimot, var en helt annen type. Den lange, hengslete mannen fra Lensvik var en meget galant og omgjengelig mann – en kjempekar, sier Berit, som forteller at hun i alle år har hatt gleden av å holde en viss kontakt med Grønningen. Selv i dag, 45 år seinere, klarer ikke Berit helt å skjule sin begeistring for mannen som i sin tid var blant verdens aller beste mannlige langrennsløpere.

Internasjonalt

I 1966 kom det internasjonale gjennombruddet under VM på ski i Holmenkollen. Dette mesterskapet husker Berit tilbake på som morsomme dager på flere måter.

- På hjemmebane tok det norske stafettlaget for kvinner til med en sølvmedalje etter en dramatisk innsjutt. Jeg gikk ut som nr to, ti sekunder foran svenskenes Toini Gustafson. Halvveis i etappen tok Toini meg igjen, og jeg la meg på bakskiene hennes. Ca 500 meter fra mål krysset skiene seg for meg, og jeg ble så hemmet av dette at Toini fikk et forsprang på 20 meter.

Men da tok det virkelig fyr i Berits muskulatur. Nå skulle hun få bruk for all den kraft hun hadde opparbeidet i tunge motbakker hjemme på Mørdre. Med kraftige dobbelttak staket hun seg inn på den svenske jenta og passerte henne rett før målgang. Denne innsjuttet er blitt en legendarisk episode fra idretten som for alltid har brent seg inn i mange nordmenns minne. Den dag i dag

kan vi oppleve at TV sender opptak av disse kanskje mest spennende og berømte sekundene i norsk kvinne-langrenns historie.

Om kveldene under hele VM var restaurant Sporten på Frognerseieren åpen for deltakerne. Her var det dans og avslapning helt til leggetid – som var så tidlig som kl 2200.

- Jeg forelsket meg i en italiensk hopper under disse tilstelningene, og vi var kjæresten så lenge mesterskapet varte. Dansen og det svært hyggelige selskapet jeg opplevde, førte til at jeg tenkte på andre ting enn bare konkurransene. Denne avkoblingen tror jeg var gunstig for prestasjonene, sier Berit.

Suksessen fortsetter

I 1967 var det verken VM eller OL, så nå ble det å konsentrere seg om NM som dette året gikk i Skorovass gruvesamfunn i Nord-Trøndelag. Her gjorde Berit reint bord med seier på 5 og 10 kilometer, og på stafett for Romerikslaget.

- Konkurransene i det lille gruvesamfunnet var spesielle på den måten at vi kom tett innpå hverandre. Vi bodde i bergverkets boliger og hadde mye sosial kontakt med de andre deltakerne. Babben Enger, Inger Aufles og jeg, sammen med flere mannlige løpere, var en kveld invitert til selskap med kronprins Harald. Her ble det veldig jovialt, og det var tydelig at kronprinsen satte stor pris på selskapet. For da adjutanten kom og fortalte at nå var selskapet slutt, svarte kronprinsen: "Kan dere ikke være en liten stund til?"

I følge tradisjonen skal en av deltakerne holde løpernes tale under festmiddagen. Under NM i Skorovass var det Berit som av naturlige grunner hadde fått den oppgaven.

- Jeg var nervøs på forhånd, og det merket nok kronprinsen som satt rett vis à vis meg ved festbordet. For han spurte: "Er du nervøs, Berit?" "Ja, svarte jeg". "Det er jeg også, jeg skal også holde tale", sa kronprinsen.

Den store OL-sesongen

I norgesmesterskapet i 1968 ble Berit mester både individuelt og på stafett. Konkurransene gikk på Fossum i Bærum, og blant de episoder som imponerte Berit mest, var kong Olavs utholdenhet. Hele dagen stod han der og fulgte konkurransene. Hans lille tribune var rigget opp bak en låve der det var en forferdelig møkkstank.

Forut for OL dro løperne til høydeopphold i Klosters i Sveits. Berit hadde slitt med influensa før de reiste, men i treningsrennene i den sveitsiske byen slo hun alle.

Turen ned til Grenoble i Frankrike var ikke lang. Skikonkurransene foregikk i den lille byen Autrans ca. tre mil utenfor Grenoble. Og her gikk det strålende for de norske jentene. Berit fikk sølv på 10 km mens Inger Aufles tok bronse. På 3x5 km stafett ble det gull til det norske laget foran Sverige.

- På siste etappe vekslet jeg 10-12 sekunder foran den svenske jenta. Jeg gikk lett fra henne og kom til mål som vinner med god margin.

- I Autrans hadde vi egne frisører som stelte håret vårt etter konkurransene slik at vi skulle ta oss godt ut under premieutdelingen som foregikk i skøytehallen nede i selv Grenoble. Ved siden av meg under premieutdelingen stod forøvrig den kortvokste, pene franske stjernealpinisten Jean Claude Killi.

Endelig kongepokal

Under NM i aukrustbygda Alvdal i 1969, var det for første gang satt opp kongepokal for kvinnelige langrennsløpere. Den gikk til Berits gode venninne Inger Aufles, som var den som mestret de iskalde forholdene best. Også under dette mesterskapet lot Berit seg imponere av kong Olav som stod ute under åpen himmel hele dagen og fulgte konkurransene.

- Gradestokken viste godt under 20 grader, så den mannen må ha hatt en jernhelse som holdt ut så lenge under så ekstreme temperaturforhold.

Mest nasjonalt

I den tiden Berit Mørdre var aktiv skiløper, var det ikke på langt nær så mange internasjonale konkurranser som vi har i våre dager. Det var ingen verdenscup. I tillegg til norgesmesterskap, var det nordiske konkurranser med stor internasjonal deltakelse i Falun og i Lahti. Berit deltok med hell i Svenska Skidspelen i Falun i 1971 og vant som første norske kvinne noen gang 10 km. Samme år ble hun norgesmester både på 5 og 10 km i Fåberg.

Som i dag var det VM og OL hvert fjerde år, og i 1972 ble De olympiske leker arrangert i Sapporo, Japan. Her ble det bronse i stafett på Berit, men det gikk ikke så bra i de individuelle øvelsene. Det var her hun fikk problemer med hjertet og det sendte henne langt nedover på resultatlistene.

Uttestengt fra landslaget

I 1973 ble Berit igjen norgesmester på 5 og 10 km, denne gang

på Lillehammer. Om våren dette året ble hun utestengt fra landslaget. Hun fikk imidlertid mye støtte fra mange, slik at hun kunne fortsette å trene. På Bergstaden Hotel på Røros fikk hun gratis opphold samtidig som landslaget var på stedet. I et lysløyperenn her slo hun alle sammen.

I 1974-sesongen var hun fortsatt utestengt, men allikevel slo hun alle på 5 og 10 km under NM i Selbu. Her fikk hun for øvrig endelig kongepokalen. Samme året var hun første norske kvinne til å vinne i Holmenkollen, og etter hvert kom hun inn på landslaget igjen.

Året 1974 var for øvrig et av de store vendepunktene i langrennsporten. Under Svenska Skidspelen i Falun det året ble glassfiberski for første gang tatt i bruk. Etter den tid brukte alle den nye oppfinnelsen.

Karriere på hell

Berit hadde håpet og trodd at hun var kvalifisert til OL i Innsbruck, men hun ble skuffende nok ikke tatt ut. I stedet ble hun med på Birkebeinerrennet det året. Her hadde ingen kvinne tidligere fått lov å gå med nummer på brystet. Berit vant kvinneklassen.

Året etter, i 1977, ble hun invitert til Wisconsin for deltakelse i den amerikanske utgaven av Birkebeinerrennet. Også her gikk hun av med seieren.

- Det var en selsom opplevelse å gå i mål i et indianerreservat etter å ha tilbakelagt mange mil i det flate terrenget. Ved målgang ble jeg omfavnet av en tannløs indianer. Her hadde vi for øvrig hyggelig samvær med indianere der vi ble servert kylling og ris, sittende på gulvet. Vi følte oss veldig velkomne her.

Rik på opplevelser

Berit Mørdre har konkurrert i 16 land. Hun forteller at hun har sett og opplevd mye. Det har ikke vært bare flyplasser og skiløyper, men også tid til å se seg om ellers. I alle år etter aktiv karriere har det ofte vært samlinger der hun har møtt andre, tidligere aktive på toppnivå.

Med årene har kontakten med samtidige utøvere blitt mindre, men hun holder forbindelsen med noen. Særlig framhever hun Inger Aufles fra stafettlaget, som hun har god kontakt med selv om de ikke møtes så ofte.

Polititjenestekvinnen Berit Mørdre

Som vi har sett gikk Berit Mørdre ut av Politiskolen i 1968. Hun var en aktiv og engasjet politikvinne som begynte ved gamle Møllergaten 19, kom deretter til kriminalvakten ved Victoria Terrasse og ble med inn i det nye Politihuset når Oslo politikammer flyttet inn der i 1978.

Hun gjorde tjeneste ved Økonomiavsnittet, var politifaglærer og instruktør ved Politiskolen, Ordinær polititjeneste gjorde hun ved Grønland politistasjon, ved Økern politistasjon og ved Stovner politistasjon.

I dag bor hun i det flotte huset i Nes med selskap av fem katter. - Og lytter du kan du ennå høre suset fra skisporet når Berit begynner å fortelle fra en lang, morsom og enestående karriere i både inn- og utland.

Berit Mørdre er en idrettskvinne og en meget dyktig politikvinne vi kolleger i hele Norge kan være stolte av.

Politiets Pensjonistforening Vestfinnmark 20 år

Lørdag 6. mars ble en minnerik dag for pensjonistforeningen i Vestfinnmark. 20-års jubileet ble feiret med årsmøte og festmiddag på Odd Fellow Huset i Hammerfest med 17 medlemmer og gjester til stede. Politiets Pensjonistforbund var representert ved nestleder Tor Inge Hansen og hans kone Ruth Karin.

Tor Inge overrekker blomster til leder Jan Altmann.

Åse Karlsen (t.v.), Inger Jahnsen og Ruth Karin Hansen koser seg i sofakroken.

Politimester Geir Ove Heir i samtale med Tor Inge

Enok Mauseth (t.v.) og Karl J. Johansen ble utnevnt til æresmedlemmer. I midten Olaug Mauseth.

Vestfinnmark politidistrikt var representert med politimester Geir Ove Heir. Leder Jan Altmann ønsket velkommen, og årsmøtet ble avviklet uten de store sakene. Han nevnte bl.a. at han håpet at pensjonistene i distriktet ville bli mer aktive. Kanskje kunne det være en tanke å legge et medlemsmøte for eksempel til Alta? Underveis i møtet ble det stilt spørsmål om nødvendigheten av å skille A og B medlemmer.

Nestleder Tor Inge Hansen gratulerte med jubileet og takket for innbydelsen. Deretter orienterte han om aktuelle saker som forbundet arbeidet med.

Under festmiddagen ble Enok Mauseth og Karl J. Johansen utnevnt til æresmedlemmer av foreningen; begge for sin lange innsats som hhv. leder og sekretær.

Politimester Geir Ove Heir gratulerte med jubileet og lovet at distriktet fortsatt ville støtte driften av foreningen med både porto, kopiering og økonomisk støtte.

Etter at reinsteika med nødvendig tilbehør var fortært, fortsatte feiringen til ut i de små timer med kaffe, kaker, en liten en, sang og spell. Det var en hyggelig kveld, men vi skulle ha vært så mange flere tilstede.. - om fem år er vi 25...!

Fred Davidsen

Noe forsinket, men bedre send enn aldri, trykker vi denne beretningen fra Sunnmørsposten i mai 2008 som forteller om en viktig utdeling av Kongens fortjenstmedalje til velfortjente pensjonister.

Vi gratulerer post festum!

Hedret politi-veteraner

To av politiets mest lojale medarbeidere fikk i går Kongens fortjenstmedalje for sin innsats for politistyrken.

ÅLESUND. Politioverbetjent Kåre Alfred Hanken og administrasjonssjef Arne Birger Danielsen mottok begge Kongens fortjenstmedalje i sølv for lang og tro tjeneste i politiet.

Til stede på seremonien i Ålesund tinghus var en rekke politikolleger og politidirektør Ingelin Killengren. Selve overrøkelsen stod ordfører Bjørn Tømmerdal for.

Danielsen. Arne Birger Danielsen kom til Ålesund i 1960 og har i nesten 50 år jobbet i Sunnmøre politidistrikt, sist som administrasjonssjef.

- Takk for alle fine ord og rosende omtale. Jeg går ut i fra at alle de gode ordene er vel fortjent, sa Danielsen i sin takketale.

Han la til at han ble overrasket da han fikk vite at han skulle få denne utmerkelsen.

«Jeg er stolt, mektig stolt»

ARNE DANIELSEN

Medaljemottakere Arne Danielsen og Kåre Hanken, omkranset av politimester Arne S. Karoliussen, politidirektør Ingelin Killengren og ordfører Bjørn Tømmerdal.

Stolt. - Min første tanke var om dette var fortjent. Mange kollegaer har jo gått av før meg. Men jeg velger å ta det til meg, og jeg velger å nyte dagen. Jeg er stolt, mektig stolt, sa en rørt medaljemottaker.

Både han og Kåre Alfred Hanken går nå over i pensjonistenes rekker. Hanken startet sin karriere i 1968. Han gikk av med pensjon 1.mars.

- Jeg skjønner ikke at jeg har hatt tid til å gå på jobb, det har vært mye og gjøre etter jeg gikk av, sa Hanken. Han skal nå bruke sin tid til andre gjøremål.

Politikk. - Jeg skal først og fremst drive politikk i denne perioden hvor jeg er innvalgt i bystyret. Ellers har jeg fått et par tilbud utenom politiet som jeg må vurdere, sier Hanken.

Arne Danielsen skal avslutte sin tjeneste i slutten av mai.

- Hva jeg skal finne på da, det vet jeg egentlig ikke helt. Vi kommer nok til å reise en del og lese bøker, sier han.

SIGURD TONNING-OLSEN
sigurd.tonning-olsen@nrrp.no

Et gyldent øyeblikk i Praha

Historien som jeg skal fortelle skjedde i 2004 i Tsjekkia. Datoen var den 6. juni. Hordalensmennenes pensjonist-lag var på busstur og bodde noen dager i Praha.

En av de siste kveldene tok reiseselskapet oss med til en restaurant utenfor byen. Restauranten så ut til å være en ombygget låve som var utsmykket i rustikk stil. Inne i lokalet var det to langbord som hvert rommet omtrent en busslast. Vi ble plassert ved bordet nærmest utgangen. Ved den andre langveggen var der også et tilsvarende ferdig dekket bord uten gjester.

Mens underholdning pågikk ble vi traktert med god mat og mengder av drikkevarer. Som naturlig var, steg stemningen og lydnivået rundt bordet etter hvert til uante høyder. For å si som sant er, så hadde vi det veldig kjekt. Bordet langs den andre veggen sto fortsatt tomt.

Så - etter omtrent en time toget det inn en gjeng med mennesker av begge kjønn. Tydeligvis var dette også en busslast. Vi holdt på med vårt mens de andre ble mer og mer nedtrykte og sikkert forbannet bråket fra nabobordet. Etter ca. en time bestemte de seg for å forlate lokalet. De måtte passere enden av vårt bord ved utgangen. Der satt en av våre medlemmer, som foruten å snakke fransk også er meget musikalsk.

Den kvinnelige lederen for de som forlot lokalet, spurte vår mann i forbifarten hvor vi var fra. Da hun fikk høre at vi var fra Norge kunne hun fortelle at de var fra Normandie. Med andre ord at de også var «norske». Siden dette var 60-års dagen for D-dagen, tok vår venn en rask avgjørelse og oppfordret oss andre til å reise oss og avsyng den franske nasjonalsangen «Marseillaisen». Alle kunne tonen - og flere kunne den mer eller mindre på fransk.

Reaksjonen fra franskmennene var formidabel. Vi hadde hatt høy stemning, men det var intet mot den reaksjonen som nå kom. Franskmennene hoppet, ropte, jublet og klappet. De omfavnet oss og overdøvet fullstendig vårt lydnivå.

Siden vi også var i ferd med å bryte opp, ble det bare med disse minuttene der vi fra «det høge nord» hadde en kort og minnerik gjenforening med viktige etterkommerne fra Normandie.

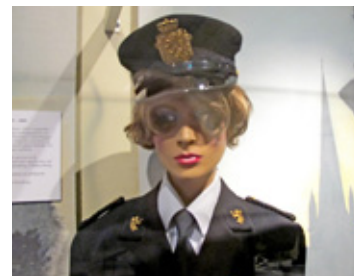
Dette var et «gyldent øyeblikk» - som verken de eller vi noen gang vil glemme.

Eiliv Lønningen

«Trange skjørt mot fulle mannfolk» og litt til

Om hijab og turban til politiuniform har jeg gjort meg noen meninger som jeg skal skåne mine omgivelser for. Men NTB-Arne Børckes artikkel i nr. 1/2010 kan nyanseres m.h.t. uniformen som de første kvinner fikk da det ble bestemt at de skulle gjøre ordenstjeneste. Det var just det som var det skjellsettende, ikke at det jobbet kvinner i politiet. På den tiden var det fire kvinnelige politibetjenter ved for eksempel Kriminalavdelingen i Oslo: Helga Bøen, Liv Gjerde, Alfhild Næss og Ruth Petersen, så kvinner i politiet var ikke noe nytt.

Av politipensjonist Even Haga

Et utvalg oppnevnt av Justisdepartementet fikk i oppdrag å foreslå uniform for politikvinner i ordenstjeneste. Der satt også Liv Gjerde.

Utvalget kom fram til at lua skulle være lik den som britiske politikvinner brukte, jfr. TV-serien «Med hjartet på rette staden». En slik lua ble skaffet fra Storbritannia og brukt som modell. Den norske utgaven fikk i tillegg et svart regntrekk som i forkant hadde et gjennomskiktig plastvindu så luemerket ble synlig. Baktill var regntrekket så langt at det dekket jakke/frakkekraven for at håret ikke skulle bli vått. Populær ble lua ikke. Etter klager fra aspirantene i 1960, bestemte politimester Sigurd Skalmerud at jentene kunne bruke samme lua som gutta. Og slik ble det til i 1969.

Uniformsjakka ble mest mulig lik den som ble innført på prøve i 1953, jfr. jakka som i dag heter T 1. Forskjellen var at den ikke fikk brystlommer, men kun lommeklaffer med knapp for å tilstrebe likhet. I 1958 var fire ulike jakkemodeller tillatt i politiet: Den høyhalsede modellen fra 1935, jakka med snippfasong fra 1946, prøvemodellen fra 1953 og endelig den dobbeltspente rytterjakka. Ved uniformsreglementet av 1963 ble «prøvejakka» fra 1953 - jfr. dagens T 1- enerådende, og reglementet skulle gjelde fra senest 1.1.1966. Jeg husker godt en kollega med tilnavnet «Stemmen fra dypet» fordi han var så grov i målet, brukte 1946-modellen så sent som i 1965, for ikke å glemme politimester Johan Gjerde som hver 17. mai konsekvent brukte den høyhalsede 1935-modellen, selv etter at den var utfaset.

Og så var det skjørtet, da. I dag er det en selvfølge at jenter i uniform bruker bukser. Slik var det ikke den gang. Selv om spørsmålet skjørt/benklær ble viet behørig oppmerksomhet, går det fram av forarbeidene til reglementet at Liv Gjerde gikk inn for skjørt og heller ikke var fanebærer for benklær som alternativt uniformsplagg. Det er vel av sine egne man skal ha det. Skjørtet skulle ha en 25 cm lang splitt foran og bak, det skulle vel lette bevegligheten om man måtte sette av sted i fullt firsprang. Det er unektelig et tankekorst at det skulle gå hele 14 år(!) før benklær ble reglementert for jentene. Og i etterpåklokskapens glitrende lys er det fristende å spørre: Hvor i all verden var fagorganisasjonene hen i mellomtiden?

I 1969 ble båtluer innført. Begrunnelsen var at skyggelua var ubekvem å bringe med når man kjørte motorsykkel og fordi hjelm er et

upraktisk hodeplagg ved manuell trafikkregulering. Men så fant man ut at skyggelua var ubekvem i bil også, så dermed fikk både bilpatruljerende, havnepolitiet og rytterne lov til å bruke båtluer. Dermed kom to båtluemodeller; en for menn (blåkopi av den svenske) og en med langt romsligere pull for damer. Denne tilstand varte helt til dagens T II med sjakkbrettreflekser og ens baseballcap for begge kjønn kom fra 1994 av. Men i mellomtiden hadde bl.a. daværende sjef for ordensavdelingen i Oslo, politiinspektør Ellen Holager Andersen, demonstrert sin suverene forakt for uniformsreglementet da hun til hest ledet an i syttendemaitoget oppover Karl Johan – iført båtluer for menn.

Ymse luemodeller til tross: Fortsatt er det slik at en del av de uniformerte, selv med høgskoleutdanning, ikke har skjont at hodeplagget er en del av den komplette uniform om man må ut i friluft. Og ikke uten munterhet minnes jeg da min kullkamerat Baust Hansen kom på morgenoppstilling uten beret, noe som utløste en verbal spontanreaksjon fra politifullmektig John Slaatten: «Men hvordan i helvete er det du stiller, da mann. Du har jo faen ikke klær på kroppen!» I dag stiller de visst ikke opp en gang.

Visste du dette?

- Fransk er offisielt språk i 29 land.
- De fleste norske barn blir nå født utenfor ekteskap.
- Gambia er det minste landet i Afrika.
- En bakterie er fra en kvart til et par tusendels millimeter lang.
- Gisken Wildenvey solgte flere bøker enn sin mann Herman.
- Banan er verdens mest spiste frukt.
- 40 % av alle nordmenn sover mindre enn seks timer per natt.
- Forventet levealder for afghanske kvinner er 44 år.

Returadresse:

Politiets Pensjonistforbund
Boks 8101 Dep.
0032 Oslo

Vi vet at mye kan gå galt, derfor dekker våre boligforsikringer usedvanlig mye. Velger du Superforsikring på bolig er du sikret bred dekning. Skulle det skje noe med boligen din som ditt forrige forsikringsselskap dekket, kan du være trygg på at du får dekket det samme hos oss. Garantien gjelder i 2 år.

Som medlem av Politiets Pensjonistforbund får du 20 % rabatt på denne forsikringen. Medlemskapet gir deg også 20 % rabatt på forsikring av privatbil, fritidsbåt, verdisak, hytte og feriebolig i utlandet samt 8 % rabatt på reiseforsikring. I tillegg tilbys du en meget gunstig innboforsikring.

Husk å oppgi avtalenr. 100.

Les mer på www.if.no eller ring oss på 02400

© 2010 if.no. Foto: Perren Olsen, Zolt, Ørnstein, No